

Vlaanderen
is erfgoed

**Wijziging van de bescherming als monument
na verplaatsing**

**Boerenarbeiderswoning in Nevele (Hansbeke)
monument**

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Wijziging van de bescherming na verplaatsing:

Wijziging van het koninklijk besluit van 1 oktober 1981 tot bescherming van het dorpsgezicht en monumenten in Nevele (Hansbeke), Boerenarbeiderswoning in de Kerkakkerstraat 2A na verplaatsing.

INHOUDELIJK DOSSIER

Dossiernummer: 4.001/44049/104.1

Tom Lenaerts

27/03/2018

INHOUDSTAFEL

1.	Beschrijvend gedeelte	4
1.1.	Situering	4
1.2.	Historisch overzicht	4
1.3.	Beschrijving met inbegrip van de erfgoedelementen en erfgoedkenmerken.....	4
1.4.	Fysieke toestand van het onroerend goed	4
2.	Evaluerend gedeelte	5
2.1.	Evaluatie van de erfgoedwaarden	5
2.2.	Motivering van de afbakening van de bescherming	5
3.	Bronnen	5
4.	Bijlagen bij het inhoudelijk dossier	5
4.1.	Fotobijlage	5

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Situering

Op 1 oktober 1981 werd de dorpskom van Hansbeke beschermd als dorpsgezicht met monumenten. De dorpskom van Hansbeke wordt in het zuiden begrensd door de spoorweglijn Brussel-Oostende en is gecentreerd rond de straat Hansbekedorp, de centrale noord-zuidas van het dorp die loodrecht ten opzichte van de spoorweglijn loopt. Langsheen Hansbekedorp en het begin van de Vaartstraat staan onder andere de parochiekerk Sint-Petrus en Paulus met pastorie, de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, de kapel Heilige Philomena, de hoeve "Goed 't Exaarde" en tal van boerenarbeiderswoningen. De dorpskern wordt gekarakteriseerd door tal van éénlaagse boerenarbeiderswoningen uit de achttiende en vroege negentiende eeuw, afgewisseld met twintigste-eeuwse bebouwing. Door het groeiend belang van het spoorwegverkeer op de lijn Brussel-Oostende wordt het aantal sporen momenteel verdubbeld naar vier sporen. Om die reden werd een strook grond langsheen de lijn onteigend en werden de woningen desgevallend gesloopt.

1.2. Historisch overzicht

De beschermde boerenarbeiderswoningen gelegen in de Kerkakkerstraat 2A lagen binnen de zone die door het spoor werd ingenomen en om die reden werd een opheffing van de bescherming gevraagd omwille van het algemeen belang, met het oog op de afbraak. De vraag wordt behandeld in de vergadering van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen op 2 september 2010. De KCML oordeelde dat de erfgoedwaarden nog aanwezig waren en dat er om die reden geen opheffing diende te gebeuren. Na overleg werd besloten om het beschermde onroerend goed te verplaatsen.

Na een gunstig advies met voorwaarden van de gewestelijke erfgoedambtenaar op 4 december 2013 en met vergunning van 7 april 2014 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werd deze verplaatsing mogelijk gemaakt. Op 9 september 2014 wordt de machtiging gegeven door onroerend erfgoed om de werken uit te voeren. Op 23 april 2015 wordt door de bouwheer Tucrail aangegeven dat de werken zullen starten. De werken werden inmiddels beëindigd. Gezien de verplaatsing dient echter wel een aanpassing van het koninklijk besluit te gebeuren. De vergunning werd verleend vóór de inwerkingtreding van de onroerenderfgoeddecreet. De aanpassing van het oorspronkelijke koninklijk besluit gebeurt volgens de procedure die voorzien wordt in het onroerenderfgoeddecreet.

1.3. Beschrijving met inbegrip van de erfgoedelementen en erfgoedkenmerken

Het betreft een voormalige tweegezinswoning op een met gras bezaaid erfje. De datum 1763 werd aangetroffen op een moerbalk in de huiskamer. Door de eeuwen heen werden de woningen echter aangepast en samengevoegd tot één woning. De authentieke erfgevel toont zeer goed de schaal en de aanblik van arbeiderswoningen in het landelijke dorpje Hansbeke, wat gemotiveerd werd in de bescherming "als achttiende-eeuwse landelijke dubbelwoning met witgekalkte gevel onder zadeldak, met segmentbogige deurtjes en vensters met kruiskozijs en blinden"

1.4. Fysieke toestand van het onroerend goed

De fysieke toestand van het onroerend goed waarvoor dit dossier wordt opgemaakt is vastgesteld tijdens een plaatsbezoek op 5 mei 2017. De fysieke toestand is op dat moment fotografisch gedocumenteerd. Deze registratie is als bijlage bij het ministerieel besluit gevoegd en geeft een beeld van de toestand van het onroerend goed op het moment van de bescherming.

Nevele (Hansbeke), Boerenarbeiderswoning, wijziging bescherming als monument na verplaatsing

Aangezien de recente verplaatsing is de bouwfysische toestand optimaal.

2. EVALUEREND GEDEELTE

2.1. Evaluatie van de erfgoedwaarden

De erfgoedwaarden zoals die beschreven zijn in het koninklijk besluit van 1 oktober 1981 zijn nog steeds aanwezig. Er is weliswaar verlies van oorspronkelijk materiaal gezien de verplaatsing maar dat de context- en de belevingswaarde alsook de erfgoedwaarde blijven bewaard.

2.2. Motivering van de afbakening van de bescherming

Om de wijziging van de afbakening duidelijk te maken worden enkele bijlagen bij het ministerieel besluit gevoegd. Bijlage 1 toont de afbakening van de bescherming zoals die in 1981 was. Bijlage 2 toont het oorspronkelijke plan van 1981 waarop het betreffende onroerende goed werd verplaatst. De afbakening van het beschermd onroerend goed op de huidige plaats is opgenomen op het plan dat als bijlage 3 bij het ministerieel besluit is gevoegd.

De bijlage bij het koninklijk besluit van 1 oktober 1981 tot bescherming van het dorpsgezicht en monumenten in Nevele (Hansbeke) wordt vervangen door bijlage 2, die bij voorliggend besluit is gevoegd.

Aan hetzelfde besluit van 1981 wordt een bijlage 2 toegevoegd, dat als bijlage 3 bij dit besluit is gevoegd.

3. BRONNEN

LANCLUS, K; 1989/ Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Gent, Kanton Nevele, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 12N1, Brussel - Turnhout

4. BIJLAGE BIJ HET INHOUDELIJK DOSSIER

4.1. Fotobijlage

Afzonderlijk document.